

ת"ד 216/07/16 - מדינת ישראל נגד חיים פלאח

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 216-07-16 מדינת ישראל נ' פלאח
בפני כבוד הסגן נשיא יהושע צימרמן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חיים פלאח

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום ומהלך הדיון

1. הנאשם הואשם בכך שנסע לאחר בקלות ראש במוסך בירושלים וכתוצאה מנסיעה זו פגע בהולך רגל ששהה באותה עת במוסך וגרם לו לחבלות של ממש כמפורט בכתב האישום.

2. אין חולק על העובדות המנויות בכתב האישום. בתחילה נדמה היה כי המחלוקת נעוצה בשאלה האם מעשיו של הנאשם עולים כדי נהיגה ברשלנות - עבירה על סעיף 262(2) לפקודת התעבורה או שמא יש לייחס לנאשם ולהרשיעו בעבירה קלה יותר של נהיגה בחוסר זהירות בניגוד לתקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה. כך הדבר עולה ברורות מטיעוני ההגנה המפורטים כפי שנטענו בדיון מיום 12.12.17. הצדדים ביקשו להשלים את טיעוניהם בכתב, בית המשפט נענה לבקשה זו ואולם מקריאת טענות ההגנה עולה כי היריעה הורחבה ועתה טוענת ההגנה כי על בסיס חומר הראיות המוסכם ואשר הועבר לעיון בית המשפט, יש לזכות את הנאשם מכל וכל ולחלופין לזכותו מחמת הספק. למרות שהיריעה הורחבה ללא כל הסבר או מתן רשות, בית המשפט יתייחס אף לטענת ההגנה כי יש לזכות את הנאשם.

האם הנאשם אשם בתאונה ?

3. בחומר הראיות אשר בפני ישנן הודעות הנאשם והמעורב, סקיצה שנערכה בהנחיית הנאשם ותעודות רפואיות. התמונה העולה מחומר ראיות זה הינה פשוטה אם כי תוצאותיה קשות. צודקת ההגנה בטענתה כי

בהעדר דו"ח בוחן ובהעדר הגעת בוחן למקום התאונה "בזמן אמת" יחסרו פרטים אודות התאונה כגון שדה הראיה מכיוונו של הנאשם לכיוונו של המעורב ולהיפך, העדר חקירה של עדים נוספים וכד' ואולם בסיכומי של דבר על בית המשפט לשאול עצמו האם על פי חומר הראיות אשר בפניו מוכחת אשמתו של הנאשם. התשובה לכך, לטעמי הינה כי אכן חומר הראיות מצביע למעלה מכל ספק סביר על אשמתו של הנאשם.

העדר שדה ראייה.

4. מוסרת ההגנה בסיכומיה כי הטענה העיקרית הינה כי "אין שדה ראייה לרכב היוצא מהמוסך בנסיעה אחורנית" ולפיכך "הפגיעה במעורב היתה בלתי נמנעת". בנוסף טוענת ההגנה "בעל המוסך שנפגע בחר לעמוד בדיוק בנקודה " המתה" כאשר צידו מופנה לעבר פתח המוסך והוא משוחח במכשיר הסלולר כך שאינו רואה או שומע כלי רכב היוצאים מהמוסך והנדרשים לרדת דרך הרמפה" . משכך, טוענת ההגנה, לא ניתן להטיל אחריות על הנאשם שהרי לא ראה את הנפגע ולא יכול היה לראות אותו. אין לי אלא לדחות טענה זו. המחוקק הטיל על הנאשם חובת זהירות מוגברת וספציפית. על נהג בנסיעתו לאחור לוודא כי לא גורם בנסיעה זו פגיעה באחר. המחוקק מודע לקשיי שדה הראיה בנסיעה לאחור ועל כן מטיל חובת זהירות מוגברת וספציפית. מחוקק המשנה קבע בהוראות תקנה 45(1) לתקנות התעבורה כי נהג לא יסיע את רכבו לאחור אלא "לאחר שנקט באמצעים הדרושים בנסיבות הקיימות כדי למנוע סיכון או פגיעה". לפיכך טענה כי הנאשם לא יכול היה לראות את הנפגע אינה משחררת אותו מאחריות, ואם אכן לא יכול היה לראות לאחור, בהעדר שדה ראייה, ההנחיה הנורמטיבית הינה להמנע מנסיעה לאחור ולא לפעול כפי שפעל הנאשם עת נסע לאחור כאשר אינו רואה ואינו יכול לראות מה מתרחש מאחור.

העדר מכוון

5. אחד מן ה "אמצעים הדרושים ... כדי למנוע סיכון או פגיעה" כהוראת תקנה 45(1) דלעיל הינה העזרות במכוון כפי שנקבע רבות בפסיקה. הנאשם נשאל על כך בחקירתו במשטרה ותשובתו היתה כי לא נעזר באדם אשר יכוון את נסיעתו לאחור משום ש "לא היה עם מי להעזר באותו רגע". טענה זו אינה יכולה להתקבל מהטעמים שמניתי לעיל. האם העובדה כי לא נמצא מכוון מתירה לנאשם לנסוע לאחור בלא שיוכל לראות דבר מהמתרחש מאחוריו? יתכבד הנאשם ויאתר במוסך אדם שיוכל לכוונו ויסע לאחור בזהירות המתבקשת. יתרה מזאת הרי אין חולק כי הנפגע - בעל המוסך היה בקרבת מקום, מדוע הנאשם לא פנה אליו וביקש כי יכוונו בנסיעה לאחור?

לנוכח כל האמור אין לי אלא לקבוע את אשמתו של הנאשם בגרימת התאונה.

האם אשמתו של הנאשם עולה כדי קלות ראש או שמא ניתן להגדירה כחוסר זהירות בלבד?

6. לטעמי יש לקבוע מעבר לכל ספק כי מעשיו של הנאשם אינם חוסר זהירות גרידא אלא עולים כדי רשלנות וקלות ראש בניגוד לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה וזאת לנוכח הפרמטרים הבאים:

נסיעה לאחור

7. רמת הרשלנות בנסיעה לאחור הינה מטבעה גבוהה. לא בכדי הגדיר המחוקק נורמה ספציפית בנסיעה לאחור, וכאשר הנאשם מפר חובה ספציפית רשלנותו גבוהה יותר. ואדגים: נהג (להלן נהג א') נכנס לצומת כשכיוונו תמרור המחייב מתן זכות קדימה ותחת זאת איננו נותן את זכות הקדימה ופוגע ברכב אחר (נהג ב') הנכנס לצומת כאשר בכיוונו אין תמרור המחייב מתן זכות קדימה. נהג א' יחשב כמפר חובה ספציפית. לעיתים גם לנהג ב' אחריות מסויימת, יתכן ושדה הראיה בכיוונו פתוח לחלוטין ואילו היה ערני דיו היה מבחין בנהג א' הנכנס לצומת והיה מצליח למנוע את התאונה. האם מדובר באותה רמת רשלנות? ברור שלא. נהג א' הפר חובה אשר המחוקק ייחד לה נורמה ספציפית וחובה מוגברת ואילו נהג ב' הפר את חובת הזהירות הכללית בדבר נהיגה עירנית בכל עת. רשלנותו של נהג א' גבוהה משמעותית מרשלנותו של נהג ב'. כך גם בעניינינו, לנאשם חובה ספציפית ומוגברת המוגדרת בתקנה 45(1) לתקנות התעבורה והנאשם הפר אותה ומכאן רשלנותו הגבוהה. יתרה מזאת מחוקק המשנה אף הגדיר את תקנה 45(1) כחלק מהתוספת השניה לפקודת התעבורה, תוספת אשר מחייבת עונשי מינימום בתנאים מסויימים. מדובר שם ברשימה סגורה ומצומצמת, ותקנה ספציפית זו נמנית על רשימה זו. מכאן שהמחוקק ראה חומרה יתרה בהפרת נורמת ההתנהגות המצופה תוך כדי נסיעה לאחור.

שמשות המאובקת של רכב הנאשם

8. הניתוח דלעיל נכון בכל מקרה של נסיעה לאחור ואולם בארוע זה רשלנותו הגבוהה של הנאשם נלמדת אף מהנתונים המיוחדים אשר בארוע. הנאשם מוסר בעדותו כי " **הראות לא טובה בגלל אובך והשמשה האחורית מלאה אבק**" כיצד ציפה הנאשם לראות דבר מה לאחור כאשר שמשות האחורית " **מלאה אבק**" כניסוחו. אין המדובר בנתון המפתיע נהג תוך כדי נסיעה אלא בהתחלת נהיגה תוך מודעות מלאה לכך ששדה הראיה מוגבל מאוד. ניגוב האבק כשלעצמו אינו פעולה כה מורכבת שלא ניתן לבצעה תוך שניות ספורות, טרם הנהיגה, ובכך לשפר את שדה הראיה לאחור. אף בנתון זה יש כדי ללמד על הרשלנות הגבוהה.

נסיעה לאחור במוסך.

9. אף למקום בו מבוצעת הנהיגה לאחור יש רלוונטיות בשאלת רמת הרשלנות. אינה דומה נהיגה לאחור במקום בו הסבירות להמצאות הולך רגל נמוכה, לנהיגה במקום בו הסבירות להמצאות הולכי רגל הינה גבוהה ביותר. כאשר רמת הציפיות לסיכון הינה גבוהה ועל אף זאת הנהג לא פועל בהתאם, הרשלנות תוגדר כגבוהה. במקרה שבפנינו מדובר במוסך בו קיימת מטבע הדברים תנועה ערה של הולכי רגל ובמתחם, יחסית, קטן וצפוף, לפיכך הסבירות להמצאות הולכי רגל גבוהה, רמת הציפיות להתממשות סיכון להולכי רגל

גבוהה, ומכאן שהרשלנות עקב ההתעלמות מהסיכון גבוהה אף היא.

10. לנוכח כל האמור אני מרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בגרימת תאונת דרכים שתוצאותיה חבלות של ממש, ובכלל זאת בנהיגה בקלות ראש, עבירה על סעיף 62(2) לפקודת התעבורה.

ניתנה היום, ח' אייר תשע"ח, 23 אפריל 2018, במעמד הצדדים